

2. Складановская М.Г. Нравственный и экологический императивы как основа формирования экологического мышления. Вісник ДНУ № 10, 2004. 280 с.

ЯКОЮ БУТИ ЗАГАЛЬНОНАЦІОНАЛЬНІЙ СИСТЕМІ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ?

О. МАНЬКО

*Дніпропетровський технікум зварювання та електроніки імені Є.О. Патона,
Дніпропетровськ, Україна*

За концепцією Загальнодержавної цільової соціальної програми «Здорова нація» на 2009-2013 рік визначено стійку тенденцію до зниження рівня здоров'я населення України. Це призвело до того, що на сьогодні в державі середня тривалість життя громадян на 10-12 років нижча, ніж у країнах ЄС, а передчасна смертність, особливо серед чоловіків працездатного віку, є вищою в 3-4 рази.

Основними чинниками, які зумовлюють втрати працездатного населення, зменшення тривалості життя та підвищення рівня передчасної смертності в Україні, є хронічні захворювання, зокрема серцево-судинні (63 відсотки) та онкологічні (12 відсотків), а також різні види травматизму (8-9 відсотків).

Особливою загрозою майбутньому країни є нинішній стан здоров'я і спосіб життя дітей і молоді. Кожна п'ята дитина народжується з відхиленнями в стані здоров'я. У 90 відсотків школярів діагностуються різні захворювання.

З метою формування у молоді здорового способу життя та загострення уваги на проблемах алкоголізму, наркоманії, СНІДу тощо державою пропонується багато програм. Їх втілення передбачає проведення масових, навчальних методичних та дослідницьких заходів.

Молодь повинна усвідомити і засвоїти, що збереження та розвиток національного генофонду - це в першу чергу їх майбутнє.

На сьогодні кризовий стан здоров'я громадян зумовлений такими факторами:

- відсутнє суспільне усвідомлення цінності здоров'я нації та не сформована ефективна система стимулювання населення до збереження свого здоров'я;

- незадовільний рівень компетентності, знань та вмінь керівників місцевих органів виконавчої влади і посадових осіб органів місцевого самоврядування щодо ефективності реалізації державної політики з охорони здоров'я населення в Україні. Відсутня система підготовки відповідних кадрів;

- обмежена рухова активність. Гіподинамія характерна для більшості людей працездатного та літнього віку і є причиною виникнення багатьох хвороб.

- тютюнокуріння. Щороку від тютюнового диму помирає понад 100 тис. українців, з них більш як 10 відсотків - пасивні курці.

- вживання алкоголю. Понад 40 тис. українців щороку помирають від надмірного вживання алкоголю. Більш як 700 тис. - мають офіційно зареєстровану в медичних установах алкогольну залежність, реально - значно більше. За поширеністю вживання алкогольних та слабоалкогольних напоїв серед дітей

шкільного віку Україна посідає одне з перших місць у світі, спостерігається тенденція до зростання дитячого алкоголізму.

З алкоголем пов'язана велика кількість не тільки хвороб, але і злочинів та соціальна напруга в сім'ї і побуті, а також значні втрати для економіки країни;

- нераціональне та незбалансоване харчування. Воно є одним із найважливіших факторів ризику виникнення серцево-судинних та онкологічних захворювань, діабету, остеопорозу та інших патологічних станів;

- травматизм. Щороку травми є причиною смертності 20 тис. українців, з них понад 10 тис. гинуть в дорожньо-транспортних пригодах. Рівень дорожньо-транспортного травматизму різко зростає.

Також проблемами є поширеність наркоманії та асоціальної поведінки молоді.

Комплексний підхід до збереження та зміцнення здоров'я людей на основі використання програмно-цільового методу потребує розроблення, затвердження та виконання протягом 2009-2013 років Загальнодержавної цільової соціальної програми «Здорова нація».

Потрібно визначити системи пріоритетів життєвих цінностей та здорового способу життя. Найактивніше приймати участь у групових заняттях, різноманітних акціях, сюжетно-рольових іграх, тренінгах, залучатися до спортивних секцій та гуртків, конкурсів плакатів, виставок, шоу-програм, рок-концертів, дискотек під гаслами «За здоровий спосіб життя». Студенти ВНЗ повинні активно включатись в просвітницько-лекційну діяльність, розповсюдження буклетів, листівок, до роботи в консультаційних пунктах, приймати участь в семінарах, конференціях та ін.

З одного боку держава дає гарантії на безкоштовну медицину, а з іншого – таких коштів в державі просто не існує. Правова база для існування й повноцінного функціонування приватних медичних закладів не розробляється. Приватні медичні заклади працюють на основі Закону «Про підприємницьку діяльність» та ліцензій, що надаються Міністерством охорони здоров'я на 1-3 роки. Через неплатоспроможність більшості населення попит на послуги приватних медичних закладів не настільки вже й значний і його зростання відбувається дуже низькими темпами. Водночас сформувався великий тіньовий ринок медичних послуг, де завдяки униканню від сплати податків, оренди (якщо державний лікар практикує приватне лікування на місці роботи в державній лікарні) ціни на медичні послуги нижчі від цін в приватних закладах.

Якщо брати державну програму «Репродуктивне здоров'я нації», супровід вагітності до пологів в державних лікарнях складає 5-7 тисяч гривень, а в приватних клініках Дніпропетровська у 5-7 разів більше (табл. 1).

Не має сумніву, що відсутністю попиту українська медицина не страждає, хворіють багато та часто. Порівнюючи візит до державного сімейного лікаря з кишені можна викласти гроші на реактиви для проведення аналізів до 10 гривень, а от у приватній клініці звичайна простуда потягне плату за консультацію лікаря терапевта 70 гривень, аналізи від 30 гривень кожний.

Таблиця 1 – Вартість супроводу вагітності до пологів в державних та приватних клініках Дніпропетровська

Найменування	К-ть	Ісіда	Генезіс Дніпро	Клініка сімейної медицини
Консультація акушера -геніколога	15	7500	9000	9500
Консультація інших спеціалістів	2	15000	16800	17000
КТГ (запис серцевого ритму плоду)	5	1500	1750	2000
ЕКГ	1	350	400	450
кольпоскопія	1	600	750	850
УЗД плоду	5	1750	2250	2500
Генетичне тестування на випадок втрачання плоду	1	1600	1800	2000
Супровід вагітності до пологів	1	28000	32000	35000

Зверніть увагу, що вартість самих пологів до уваги не береться.

Висновки. Отже, маючи середній заробіток по області 3300 гривень на місяць український попит на приватну медицину не є платоспроможним. Як вихід, необхідним ресурсом може бути капітал, який сьогодні можуть надати підприємства через страхові компанії.

ПСИХОФИЗИОЛОГИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ ВРАЧЕЙ-СТОМАТОЛОГОВ КУРСАНТОВ

С.В. МЕЛЬНИКОВА

Мелитопольский государственный педагогический университет имени Богдана Хмельницкого, Мелитополь, Украина

В процессе формирования современных социально-экономических отношений возрастает психологическая нагрузка на медицинских работников врачебного профиля [5] и врачей-стоматологов в частности [2]. Использование новых методов и технологий в стоматологии сопровождается повышенными умственными и физическими нагрузками, способствует развитию сильного утомления и ограничивает адаптационные способности организма [1]. Нами были изучены психофизиологические показатели у врачей-стоматологов мужчин в условиях активной деятельности – во время работы на амбулаторном стоматологическом приеме [3].

Особый интерес представляют психофизиологические показатели у врачей-стоматологов мужчин в условиях, не связанных с профессиональной нагрузкой, поэтому целью нашего исследования является анализ психофизиологических показателей у врачей-стоматологов мужчин в условиях пассивной деятельности.

Комплексное исследование психофизиологических показателей проводилось у 37 практически здоровых врачей-стоматологов курсантов мужчин в рамках